*Вестникът, който заслужавате!*

# Ардински глас

месечно издание на общинска администрация и общински съвет - Ардино

година IX, април 2010 | 12 + 4 | брой 4 (87)

## Ресми МУРАД, кмет на община Ардино:

# МНОГО НИ ПРОВЕРЯВАТ, ВЪЗМОЖНО Е МОТИВИТЕ ДА СА ПОЛИТИЧЕСКИ

**Кметът на община Ардино Ресми Мурад е сред най-младите кметове в Кърджалийско. През тази година навършва 40 лазарника. Избран е за първи мандат управленец на родопската община като кандидат на ДПС. От 15 години се занимава с политика. През това време вече е бил кмет на ардинското село Млечино. Завършва магистратура по публични финанси, работил е като финансист.**

**В малкото свободно време, което му остава извън кметските дела, обича да се занимава с овощарство. Има градина в Горно Прахово, в която отглежда ябълки, круши, сливи, череши, кайсии, орехи. Всяка пролет присажда и засажда. Любовта към овошките наследил от баща си.**

**Семеен е, има две дъщери.**



*Интервюто на Павел Тенчев с Ресми Мурад четете на стр. 3, 4, 5 и 6*



## ПОЗДРАВ ПО СЛУЧАЙ 24 МАЙ

*Скъпи ученици, учители и културни деятели,*
*Уважаеми съграждани,*

Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост - 24 май, е любим всенароден празник.

Всяка година в този празничен ден, делото и ликовете на светите братя Кирил и Методий са свят символ.

24 май е празник на културно-историческото развитие и утвърждаване на демократичните традиции.

24 май е празник на приобщаване към знанието, към цивилизования свят.

Нека на този свят празник да отдадем почит към завета и делото на първоучители и книжовници, извоювали на българската просвета и култура проекции в европейската и световна история.

С наближаващия най-светъл празник 24 май пожелаваме ви здраве, успехи и нестихваща жажда за знания!

Няма нищо по-красиво от високия дух и нищо по-силно от знанието!

*Ресми МУРАД*
*Кмет на община Ардино*

*Айдън СЕРКАН*
*Председател на Общински съвет*

Приложение на турски език 7-10


Ardinonun Sesi

9. ULUSLARARASI SPOR ŞENLİKLERİ

## в броя


| | |
|---|---|
| Месецът | 2 |
| Местна власт | 3-6 |
| Животът | 11 |
| Актуално | 12 |
| Жизнени и здрави | 13 |
| Общество | 14 |
| Памет | 15 |
| Младите | 16 |


**Удобно и сигурно пътуване с автобусите на** IMPORT BALGIIT EXPORT *Всеки ден!*

❑ Неделино - Ардино (6.30) - Кърджали - София
❑ София (14.00) - Кърджали - Ардино - Неделино
*тел./факс: 0361/ 6 27 55; GSM: 0887 373 516*

***Всеки ден, с автобуси на ЕЛА пътуването ви е гарантирано!***



❑ Неделино - Ардино (10.30) - Кърджали - София
❑ София (18.00) - Кърджали - Ардино - Неделино
*GSM: 0888 425 345; 0888 302 873*

# ЯНКОВА И МУРАД НАБЕЛЯЗАХА ПРИОРИТЕТИ ПО КОМШИЙСКИ

Председателят на Управителния съвет на Националното сдружение на общините в България и кмет на Смолян Дора Янкова се срещна с кмета на община Ардино Ресми Мурад. На нея присъстваха издателят на в. "Дума" Николай Малинов, общинският съветник Димитрина Александрова и заместник кметовете Неджми Ходжов, Наско Кичуков и Изет Шабан.



Разговорът между Янкова и Мурад бе в откровен и доброжелателен дух, изцяло посветен на очакванията на хората за решаване на техните проблеми от битов, социален, икономически характер. В хода на разговора те уеднаквиха позиции по планиране и провеждане на гъвкава политика за развиване на планинското земеделие, както и за отстояване и защита на съдбовните здравни, образователни интереси в трудните планински условия, в които се простират Ардино и Смолян.

Двамата родопски държавници изразиха готовност да утвърждават сътрудничеството и взаимодействието помежду си в полза на гражданите и развитие на общините, както подобава на комшии.

# `ЧАСТИЦА ОТ КИТАЙ` В АРДИНО

Paulownia tomentosa /Пауловния томентоса/ засади в двора на администрацията в Ардино общинският кмет Ресми Мурад по повод Деня на земята. Той пожела ардинци да станат негови последователи и грижовни стопани на разнообразния дървесен свят.



Специално доставената фиданка от Китай в Ардино е бързорастящ дървесен вид и служи за промишлен добив на дървесина и биомаса. А според една древна китайска мъдрост най-подходящия момент за засаждане на Paulownia е бил преди десет години, а следващият подходящ момент е сега!

# ЧИТАЛИЩЕТО В МЛЕЧИНО - ПРИВЛЕКАТЕЛНО МЯСТО ЗА МЛАДИТЕ

Издателство „Нюега" дари на читалище „Любен Каравелов" в село Млечино книги на известния американски писател-фантаст Лафайет Роналд Хъбард. Това съобщи новоназначената секретарка Невин Ахмед. Тя е завършила ПУ „П. Хилендарски" - филиал Смолян, специалност „Туризъм". В момента следва магистратура по „Мениджмънт в туризма" към същото висше учебно заведение.

„Основната ми задача е да откликвам на потребностите на местното население. Всички мои връстници искат да се реализират в големите градове и чужбина, но аз обичам родното си село и реших да остана тук, за да бъда полезна" - откровено споделя младата библиотекарка.

Духовното средище се намира в сградата на бившия Младежки дом в центъра на селото, а името на видния копривщенец Любен Каравелов е издълбано на дърво пред входа.

Библиотечният фонд наброява 9000 тома книги. Над 100 са постоянните читатели, като голяма част от тях са деца и млади хора. Читалището разполага и с етнографска сбирка. Предметите са събрани от местното население преди 25 години - керамични и медни съдове, везани покривки, носии, кърпи, които показват майсторлъка на хората от Млечино и съставните села. На разположение са и три компютъра за ползване от читателите, дарени от Министерството на културата, местното кметство и изселници от Турция.



Младата читалищна деятелка Невин Ахмед се надява в най-скоро време да предоставят и интернет връзка. Тогава читалището ще стане още по-привлекателно място за хората от Млечино.

*Текст и снимка* ***Гюнер ШЮКРИ***

## Ресми МУРАД, кмет на община Ардино:

# МНОГО НИ ПРОВЕРЯВАТ, ВЪЗМОЖНО Е МОТИВИТЕ ДА СА ПОЛИТИЧЕСКИ

**- Г-н Мурад, наскоро депутатът от ДПС Алиосман Имамов заяви от трибуната на парламента, че от общо 620 проверки, които се правят по общините в страната, 360 са на територията на Кърджалийска област. Това притеснява ли ви?**

- Вярно е, че много ни проверяват. Самите проверки не ме притесняват, но сме притеснени от значителния им брой. И си мисля, че има някаква тенденциозност в тях. Защо само нас проверяват? Стремим се да бъдем максимално прецизни. Но голямото количество ревизии спъва работата на администрацията. Вместо да работим и раждаме идеи, ние се занимаваме с дела, които сме извършили преди няколко години.

**- Съзирате ли политически мотиви при тези проверки заради това, че ДПС е в опозиция?**

- Не бих ги нарекъл политически. Но от друга страна всяка политическа партия търси обществена подкрепа и чрез тези проверки се цели ако кметовете имат някакви пропуски, те да бъдат злепоставяни пред обществеността, което пък да повлияе негативно на следващите местни избори. В този смисъл е възможно мотивите за проверките да са с политически нюанс.

**- Има ли в община Ардино спрени проекти, които касаят много жители в региона?**

- Да, има. Засега са два и са спрени от Министерство на околната среда и водите. Единият е за подобряване на канализационните и водопроводните мрежи в Ардино заедно с изграждане на пречиствателна станция. Другият със същата насоченост и дейности е в село Бял извор. Ако се реализират, те ще обслужват над 7 хиляди души. Общата им стойност е за 23 милиона лева. Параметрите им не са малки, но при нас теренът е пресечен, канализационната мрежа, която се налага да бъде изградена, е 24 километра с 16 километра водопровод. С тези стойности в големите и равнинни канализационни ареали биха могли да бъдат обслужени много повече хора. Но каква е вината на ардинци, които живеят в малките населени места? Справедливо ли е да бъдат лишавани от една качествена услуга?

*Към днешна дата имаме 10 готови проекта само по програмата за развитието на селските райони. Те са внесени, но за съжаление все още нямаме нито положителен, нито отрицателен отговор. Тези проекти засягат всички сфери на обществения живот.*

**- Каква е проектната готовност на община Ардино и проверките влияят ли по някакъв начин на подготовката и реализацията на различни проекти?**

- Към днешна дата имаме 10 готови проекта само по програмата за развитието на селските райони. Те са внесени, но за съжаление все още нямаме нито положителен, нито отрицателен отговор от Държавен фонд „Земеделие“. Тези проекти засягат всички сфери на обществения живот. Една част от тях са за читалища, друга за водоснабдяване и канализации, трета - за благоустрояване на общинска пътна мрежа. Заедно с проектите по оперативна програма „Околна среда“ и по „Регионално развитие“, общата проектна готовност на общината надхвърля 50 милиона лева. За тяхната подготовка сме изразходвали около 1 милион лева от местните приходи, което за един общински бюджет на малка община като Ардино никак не е малко.

*на стр. 4*

от стр. 3

**- Г-н Мурад, преди седмица беше направен опит да се противопоставят тютюнопроизводителите от Северна и Южна България или по-конкретно отглеждащите ориенталски сортове на тези, които са заложили на едролистните. Справедливо ли бе разпределението на премиите, според вас и удовлетворен ли е тютюнопроизводителят в Ардинско?**

- До Реколта '2009 година всички тютюнопроизводители бяха доволни от премиите, разпределени от фонд „Тютюн" и нямаше такова напрежение. То възникна вероятно от ограничения ресурс на финансови средства за подпомагане на тютюнопроизводителите. При една такава ситуация трябва да се направи прецизен анализ, за да се разпределят тези средства максимално справедливо. Според мен последното решение на земеделското министерство постигна това. Не може да се дават еднакви доплащания за ориенталския и за другия тютюн - „Вирджиния" и „Бърлей". Защото отглеждането на ориенталските сортове изисква много повече труд и време.

*Хората си търсят своя поминък и продължават да отглеждат тютюн. Освен, че е препитание, той е и многогодишна традиция. Алтернатива трудно се намира по нашите земи.*

**- Ако върнем малко лентата назад ще си примомним, че още преди 5 или 6 години тоганашният земеделски министър Нихат Кабил предупреждаваше, че тютюнопроизводството в европейски и световен мащаб ще запада и трябва да се търсят алтернативи. Защо хората, а и партиите, като че ли не чуха тези негови предупреждения?**

- Мисля, че всички тютюнопроизводители са информирани за промените, които ще настъпят в сектор тютюнопроизводство. Истината обаче е, че хората си търсят своя поминък и продължават да отглеждат тютюн. Освен, че е препитание, той е и многогодишна традиция. А и алтернатива трудно се намира по нашите земи. Производството на тютюн е много трудоемко занимание, но сравнително доходоносно. Затова хората продължават да разчитат на доходи от тютюна. Може би тук държавата трябва малко по-сериозно да се намеси, намирайки формулата по какъв начин да поощри дребните тютюнопроизводители, каквито са тези в Кърджалийско. Не съм против едрите, но при тях самата организация на работа става механизирано и там има някакви алтернативни възможности.

**- След множеството разнопосочни сигнали, които бяха дадени за тютюнопроизводството, склонни ли са хората в Ардино да залагат на Реколта 2010?**

- В Ардинско производството на тютюн драстично намаля през последните 15-20 години. В самата община тютюнопроизводителите са малко. В региона обаче има не малко едри тютюнопроизводители, които са взели земи под аренда или са ги закупили във вътрешността на страната - Първомайско, Стара Загора, Хасковско. И съответно привличат работници от нашия край. Голяма част от недоволните от премиите хора са именно от нашата община.

**- Животновъдството ли е единствената алтернатива на тютюна за поминъка на ардинци?**

- Определено. Тук има добри условия за животновъдство. Необходимо е обаче да се подбират видовете животни, които се отглеждат на територията на общината. В нашите условия например не може да се отглеждат крави, които се нуждаят от хранене в затворени помещения. Причината е, че нямаме суровина, а ако тръгнем да я докарваме от вътрешността на страната, производството ще стане неефективно, нерентабилно. При нас трябва да се отглеждат по-дребните видове - овце и агнета, които дават добро

*В Ардинско има добри условия за животновъдство. При нас трябва да се отглеждат по-дребните видове - овце и агнета, които дават добро качество на месото и се търсят на пазара, защото вкусовите качества са им определено много добри.*

качество на месото и се търсят на пазара, защото вкусовите качества са им определено много добри.

**- Има ли добри примери на развити ферми в Ардинско?**

- Не повече от десетина. Вярно е, че всеки човек, който не живее в града, се занимава малко или много с животновъдство. Но едри и средни фермери, които да отговарят на определени изисквания, за да бъдат подпомогнати и субсидирани, са малко. Повечето хора отглеждат по едно-две животни, но не могат да се възползват от възможностите на субсидиране. Имам надежда, че мандрите, които на територията на общината са доста, ще подпомогнат животновъдите като им изкупуват продукцията. Така могат да си бъдат взаимно полезни.

**- Илюзия ли е, че хората в Ардино могат да вървят към затваряне на цикъла в животновъдството - от отглеждането на животните до изваждане на продукцията, произведена от тях, на пазара?**

- На този етап това е трудно постижимо. Хората, които се занимават с животновъдство на територията на нашата община, нямат възможност да затворят цикъла и да продадат крайна продукция на пазара. Това изисква доста повече усилия и средства. Надявам се повече стопани да се възползват от програмите, които подпомагат дребния и среден бизнес. Ние ще съдействаме при изготвянето на качествени проекти, за да могат да направят такова производство, което да им гарантира по-добри доходи.

**- Разчитате ли на възобновяване на строителството на каскада „Горна Арда“ като алтернатива на хората за намиране на работа?**

- Каскада „Горна Арда“ е жизнено важен проект за развитието на община Ардино. Дай Боже да се случи по-скоро да започне строителството. Но след последните информации не съм толкова обнадежден, че това лято ще стартира строителството, защото тук става дума за чужди инвеститори. Те донякъде са засегнати, не се чувстват сигурни от отношението на държавата. Чуждият инвеститор иска сигурност, перспектива за своите средства, които ще вложи. Ако се реализира този проект ще допринесе много за развитието на нашата община - става дума за три каскади, които ще произвеждат общо 174 мегаватчаса електроенергия. Това е много важно, защото представлява безопасна зелена енергия. България има ангажименти до 2020 година над 20 процента от произведената енергия да бъде от възобновяеми енергийни източници. Аз съм оптимист, че проектът ще се реализира. И ако тръгне в период на криза ще бъде добре не само за нашата община, но и за региона като цяло. По време на строителството, което се очаква да продължи 10 години, заетите ще бъдат между 3 и 4 хиляди души. Това означава, че няма да има безработни, които искат да работят в строителството.

*Строителството на каскада „Горна Арда“ ако тръгне в период на криза ще бъде добре не само за нашата община, но и за региона като цяло.*

**- Ардино успя да се пребори за болницата си на този етап. Сега има „смяна на караула“ в лицето на новия здравен министър д-р Борисова, която каза, че няма да закрива болници. Вярвате ли й?**

- Не е въпроса дали й вярвам или не. Наскоро говорихме с колежката от Смолян Дора Янкова, която е и председател на Асоциацията на родопските общини, по въпроса за нуж-

*Като общинско ръководство направихме и правим необходимото, за да запазим жизненоважната за нас болница. Тази година заделихме 100 000 лева от местните приходи, за да подпомогнем дейността на болницата.*

-та от запазването на защитените болници в планинските райони каквито са и Смолян, и Ардино. За тях трябва да бъдат осигурени субсидии, извън получаваните и заработени по клинични пътеки. Това са отдалечени от центъра здравни заведения. Има населени места в Ардинско, които се намират на 65 километра от Кърджали. Ако не се либерализира режима на сключване на

*на стр. 6*

от стр. 5

договори по различни клинични пътеки, болниците трудно ще си докарат необходимите приходи, за да осъществяват своята дейност. Изискването за всяко отделение да има по двама специалисти, по един ординатор и по един анестезиолог е почти неизпълнимо и непосилно. При тази ситуация не само болницата в Ардино ще е застрашена от преобразуване и фалиране, но и много други здравни заведения, дори и окръжни като тази в Хасково. Като общинско ръководство направихме и правим необходимото, за да запазим жизненоважната за нас болница. Тази година заделихме 100 000 лева от местните приходи, за да подпомогнем дейността на болницата. С една част от тези средства закупихме апарат за клиничната лаборатория. А сега доставихме и нов рентгенов апарат.

**- Ардино може да разчита на едни чудесни природни дадености за развитието на туризма. Тук се намира и курорта „Белите брези“, който обаче пустее. Каква е вашата визия за развитието на този сектор?**

- Туризмът е сред приоритетите в развитието на общината. За съжаление ресурсът, с който разполагаме е крайно недостатъчен, за да повлияем на развитието му в положителна посока. Въпреки тези ограничени възможности, работим в тази насока. Готови са проектите за изграждане на екопътеки, благоустрояване на пътя до Дяволския мост,

*На този етап туризмът не носи много приходи.*

доизграждане на път до самите Орлови скали, беседки, заслони, ремонт на нашата база в „Белите брези“. Проектът е по оперативна програма „Регионално развитие“. За съжаление все още няма одобрение на нашите проектни предложения. Заедно с това имаме побратимени общини в Турция и Гърция. С община Виса от Гърция направихме ремонт на нашата база на „Белите брези“, колегите от Гърция възнамеряват да строят планетариум в тяхната община. Търсим взаимното партньорство, стимулиране на движението на туристи в двете посоки. За съжаление на този етап туризмът не носи много приходи на ардинци.

**ПРИЯТНО ПЪТУВАНЕ**

## ДВИЖЕНИЕ НА АВТОБУСИТЕ ОТ АВТОГАРА - АРДИНО

| Направление | Час на тръгване |
|---|---|
| СОФИЯ | 06.00; 06.30; 10.30 |
| КЪРДЖАЛИ | 06.00; 06.30; 07.20; 08.00; 08.30; 08.45; 09.30; 09.40; 10.00; 10.30; 11.30; 12.30; 13.30; 15.00; 15.45; 17.00; 18.00 |
| СМОЛЯН | 09.45; 13.40 |
| МАДАН | 09.45; 14.15 |
| СЛАВЕЙНО | 12.45 (петък и неделя) |
| БАНИТЕ | 08.00 |
| БАНИТЕ | 09.30; 12.45 (май - октомври) |
| НЕДЕЛИНО | 16.45; 19.10; 19.30 |
| ДОЛНО ПРАХОВО | 12.00; 14.00 |
| БОРОВИЦА | 12.00 |
| РУСАЛСКО | 13.00 |
| СУХОВО | 12.00 |
| ГОЛОБРАД | 12.30 |
| ЯБЪЛКОВЕЦ | 15.15 |
| ГЪРБИЩЕ | 15.15 |
| ТЕМЕНУГА | 15.15 |
| ЛЕНИЩЕ | 07.00; 13.00 |
| КРОЯЧЕВО | 09.00; 14.00 (понеделник и петък) |
| АХРЯНСКО | 08.00; 15.00; 16;00 |
| ТЪРНОСЛИВКА | 08.30 (понеделник и петък) |
| ЕНЬОВЧЕ | 09.30; 10.30; 11.30; 12.00; 13.00; 14.00; 17.10 |
| ЖЪЛТУША | 09.00; 11.00; 13.30 |
| СЕДЛАРЦИ | 10.00; 17.00 |
| ПАДИНА - КИТЕН | 05.10 (май - октомври) |

## ДВИЖЕНИЕ НА АВТОБУСИТЕ ОТ АВТОГАРА - КЪРДЖАЛИ

| Направление | Час на тръгване |
|---|---|
| АРДИНО | 07.00; 07.30; 10.00; 10.50; 14.00; 15.00; 16.30 |
| ЕНЬОВЧЕ | 17.00; 22.10 |
| ДОЛНО ПРАХОВО | 12.00; 14.00; 17.00; 18.00 |
| РУСАЛСКО | 16.00 |
| СУХОВО | 15.15 |
| ГОЛОБРАД | 12.00 |

## ДВИЖЕНИЕ НА АВТОБУСИТЕ ОТ ЦЕНТРАЛНА АВТОГАРА - СОФИЯ

| Направление | Час на тръгване |
|---|---|
| АРДИНО | 14.00; 14.30; 18.00 |

# Ardino'nun Sesi

• Nisan 2010 • Hazırlayan: Saffet Eren •


KARDEŞ NİLÜFER'DE

# 9. ULUSLARARASI SPOR ŞENLİKLERİ

***Bursa/Nilüfer, Özel.*** Nilüfer Belediyesi ve Nilüfer İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün işbirliği ile Nilüfer Belediyespor Kulübü tarafından organize edilen Nilüfer 9. Spor Şenlikleri görkemli bir törenle başladı. Açılış töreninde birbirinden renkli sportif gösteriler yapıldı. Bu yılki şenliğe Nilüfer'in kardeş kentlerinden Bulgaristan'dan Ardino, Borino ve Triaditsa, Romanya'dan Brailla, Macaristan'dan Balatonfüred, KKTC'den Lefkoşe Haster Vakfı da katıldı.

Şenliğin açılış konuşmasını yapan Nilüfer Belediye Başkanı **Mustafa Bozbey**, şenliğe kardeş şehirlerden gelen ekiplere kendi dillerinde tek tek hoş geldiniz diyerek, "Spor şenliğinin en önemli tarafı çocuklarımızın birbirlerini tanıması, farklı kültürlerin birbirleriyle kaynaşması ve kardeşlik ruhunu geliştirmesidir. Şenliğin gerçekleşmesinde emeği geçen ve her türlü katkıyı koyan tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum" dedi.

Şenliğe bu yıl 9 000'den fazla öğrencinin katılmasının şenliğin amacına ulaştığının bir göstergesi olduğunu belirten Nilüfer Kaymakamı **Ekrem Çalık** ise, "Önemli olan kazanmak değil, uzun yıllar sürecek birlik, beraberlik ve dostluğun oluşmasıdır. Böyle güzel bir organizasyon için önce Sayın Mustafa Bozbey'e ve Milli Eğitim çalışanlarına çok teşekkür ederim" diye konuştu.

Nilüfer İlçe Milli Eğitim Müdürü Mehmet Kaya ise, şenliğe her geçen yıl katılımın arttığını belirterek bu örnek projeyi başlatan Nilüfer Belediye Başkanı Mustafa Bozbey'e teşekkür etti. Amaçlarının sağlıklı bir yaşam için sporun önemi anlatmak olduğunu ifade eden **Mehmet Kaya**, "Spor şenliğindeki en büyük amacımız bireyleri günlük sorunlardan arındırıp, yaşarken eğlenmeye, eğlenirken yaşama bağlamaya, yaşarken özgür düşünmeye teşvik etmektir" dedi.

Konuşmaların ardından şenliğe katılan ekiplerin sunduğu folklor ve dans gösterileri büyük alkış aldı.

## *Nilüfer Spor Şenliklerinden Görüntüler*




***Mustafa Bozbey: Sevgili gençler; spor şenliği süresince ve sürekli fırsatlar yaratarak koşun, oynayın, yeteneklerinizi sergileyin. Yoğun eğitim öğretim programlarınız içinde kendinize ayıracağınız spor saatlerinin, sizleri çok daha sağlıklı, başarılı ve mutlu yapacağına inanmalısınız.***



***Gerçek bir kardeşlik, barış ve birliktelik için Nilüfer'deyiz...***






***9. Nilüfer spor etkinliklerinde de Ardino imzası vardı...***

KUŞ BAKIŞI



# BALKANLARDA POMAK TÜRKLERİ

## Prof. Dr. Hüseyin Memişoğlu Kimdir?

Prof. Dr. Hüseyin Memişoğlu 1937 yılında Kırcali'ye bağlı Kayaloba köyünde doğdu. Yüksek öğrenimini 1964'de Sofya Üniversitesinde tamamladıktan sonra Sofya Sosyal Bilimler Akademisinin Tarih Kürsüsünde doktarasını verdi. 1971-1988 yılları arasında Sofya Teknik Üniversitesi Tarih Kürsüsünde asistan, kıdemli asistan, başasistan ve doçent olarak çalıştı.

1984 yılı Aralık ayında Bulgar Yönetimi tarafından Türk asıllılar üzerinde başlatılan soykırım hareketinin ağırlaşması sonucu Bulgaristan'da daha fazla kalmanın mümkün olmayacağı konusunda kesin karara vararak, Mart 1988'de Türkiye'ye iltica etti. Aynı yıl Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümüne yabancı uyruklu sözleşmeli öğretim görevlisi olarak göreve başladı. Bu bölümde "Balkan Devletleri Siyasi Tarihi" derslerinden Doç. Dr. olarak çalışmalarını 1993 ders yılı sonuna kadar sürdürdü. 1994-1995 döneminde Bilkent Üniversitesinin Tarih Bölümünde görevde bulundu. 21 Haziran 1995 tarihinde Süleyman Demirel Üniversitesinin Burdur Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Bölümünün Tarih Anabilim Dalına kadrolu Prof. Dr. olarak göreve atandı.

Bilimsel çalışmalarında Bulgaristan Türklerinin maddi ve manevi varlığı, 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşından sonra Bulgaristan'da oluşturulan Müslüman-Türk kuruluşlarının çalışmaları, Türk azınlığının bu ülkenin ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel hayattaki yeri ve diğer konularda araştırmalar yaparak Bulgaristan'da yayımlanan 4 kitabında, 20 ilmi ve 50'den fazla ilmi popüler yazılarında tarihsel verilerle Bulgaristan Türklerinin yaşamını dile getirdi. 1989'dan bu yana Türkiye'de *"Bulgar Zulmüne Tarihi Bir Bakış"*, *"Bulgaristan Türklerinin Eğitimi"*, *"Bulgaristan'da Türk Kültürü"*, *"Balkanlarda Pomak Türkleri"* başlıklı kitapları yanı sıra ilmi ve ilmi popüler makaleleri yayımlandı.

# "Balkanlarda Pomak Türkleri" Kitabından Satırlar

**POMAK TÜRKLERİ** Rodoplar ile Pirin ve Vardar Makedonya'sının dağlık bölgelerinde yaşayan ve İslâmiyet'i kabul etmiş olan bir Türk topluluğudur. Onlar, zeki, cesur insanlar olup, daha ziyade hayvancılık, ormancılık, tarım ve ticaret ile meşguldürler. Şehirlerde oturanların çoğu Türkçe konuşmakta, köylerde oturanlar ise Pomakça ile birlikte az çok Türkçe de bilmektedirler.

Pomak Türkleri asırlar boyunca Türk-İslâm medeniyeti içinde yetişmiş ve gelişmiş olduklarından bütün duyguları ile Türklüğe bağlı yaşamışlar ve onun kader ve seadetini birlikte paylaşmayı vazife bilmişlerdir. Onlar, Türk kültürünün ve medeniyetinin Balkanlara yerleşmesi ve gelişmesinde olduğu gibi, Osmanlı Türklerinin bu bölgeyi kısa bir zamanda fethetmesine de önemli katkıda bulunmuşlardır. Rodoplar ile Pirin ve Vardar Makedonya'sı üzerine yapılan Osmanlı fütühat harekâtları esnasında Pomak Türkleri "öncü", "ardcı" ve "ileri keşif" kollarında aktif görevler almışlar ve yüzyıllar boyunca Osmanlı Devletine sadakat ve hizmet etmişlerdir.

Bilhassa XIX. yüzyılda Balkanlarda başlayan istiklâl hareketlerinde Türk-İslâm kültürünün cesur ve çetin müdaafileri olmuşlardır. Fakat 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşından sonra Balkan ülkelerinin sınırları içinde kalan bu Türk toplumuna karşı, o ülkelerin yöneticileri tarafından kâh şiddet ve kâh taltif metotları uygulanarak asimile politikası takip edilmiştir. Pomakların Türklük ve onu hatıra getiren İslâmlıkla alâkalarını tam bir surette kesmek için bütün hususi özel Pomak-Türk okulları kapatılmış, bu okulların Türk muallimleri Pomak köylerinden uzaklaştırılmış ve Pomak-Türk çocuklarına din dersleri veren Türk imam ve hocaların da Pomak Türkleri arasında yaşamasına müsaade edilmemiştir.

Ayrıca Pomak Türklerine Türkçe konuşmayı unutturmak için Pomak çocuklarının Bulgar, Grek ve Sırp milli okullarına gönderilmeleri mecburi tutulmuştur. Böylece, Müslüman Pomak Türkleri dinî inançlarından ve millî benliklerinden mahrum edilerek sahneye 'neo-etnik' bir unsur olarak çıkarılmak durumu ile karşı karşıya bırakılmışlardır. Bu bakımdan Pomak Türklerinin çok üzücü hatıralarla dolu hazin bir tarihi vardır.




## PROF. DR. TURAN YAZGAN KITABİ NASİL DEĞERLENDİRDİ?

**Pomak Türkleri, Türkiye'de az bilinen ve genellikle Bulgaristan'da Rodoplar, Pirin ve Makedonya'nın Vardar Ovasında yaşayan soydaşlarımızdır. Türklüklerinin bedelini en az Kırım, Suriye, Irak, İran, Azerbaycan veya Doğu Türkistan Türkleri kadar ödemişlerdir. Pek çok şehit vermişler ve fakat isimlerinin değiştirilmesine rıza göstermemişlerdir. Bu manalı ve muhteşem direnişleri ve gördükleri katliam ve insanlık dışı zulüm bile onların Türkiye'de tanınmalarına yetmemiştir. Bu sebeble bu kitab çok büyük bir boşluğu dolduran kıymetli kitaplardan biridir.**

**Bu eseri meydana getiren Prof. Dr. Hüseyin Memişoğlu'nun çok gerekli bir vazife yaptığına inanıyor ve kendisine teşekkürlerimizi sunuyoruz.**

**POMAK TÜRKLERİ** büyük topluluklar halinde Meriç düzlüklerini Ege kıyılarından ayıran yüksek yaylalarla ve ovalarla örtülü Arda, Karasu (Mesta) nehirlerinin geçtiği yeşil vadili Rodoplar ile Pirin ve Vardar Makedonya'sı bölgelerinde ikâmet etmektedirler. Bunların haricinde bugünkü Bulgaristan'ın kuzeyinde, Lofça, Plevne, Teteven, Selvi, Rahova, Orta Bulgaristan'ın Filibe civarında ve eski Selânik, Manastır, Kosova ile İşkodra vilayetleri dahilinde de küçük gruplar halinde oturmaktadırlar.

Pomak Türkleri çalışkan, cesur ve İslâm-Türk kültür ve medeniyetini tamamıyla benimsemiş bir Türk topluluğu olarak tanınmaktadırlar. Fakat onların menşei ve tarihi geçmişi ile ilgili bugüne kadar ciddi ilmi araştırmalar yapılmamış olmasından dolayı bu konu çeşitli yorumlara neden olmuştur. Bulgarlar Pomak Türklerinin "Müslümanlaştırılmış Bulgarlar", Yunanlar ise "Müslümanlaştırılmış Grekler" olduklarını iddia etmektedirler. Tabiî bunların tarihi gerçeklerle hiçbir ilgisi yoktur, çünkü belgeler tetkik edildiğinde Pomak Türklerinin XI. asırda Pirin ve Vardar Makedonya'sıyla Rodoplar'a yerleşmiş olan Kuman Türklerinin torunları olduğu ortaya çıkmaktadır. Kuman Türklerinin daha XI. yüzyılda Balkanlara geldikleri, Şamanizmi terk ederek Müslümanlığı kabul ettikleri ve daha sonra Osmanlılarla kaynaştıkları bilinen tarihi bir gerçektir. Fakat bu gerçekleri görmek istemeyen Bulgarlar ve Yunanlar, Rodoplar, Pirin ve Vardar Makedonya'sında yaşayan Pomaklarla Osmanlı İmparatorluğu döneminde ve bundan daha önce buralara yerleşmiş olan cetlerimiz arasında herhangi bir bağ olmadığı şeklindeki komik iddiayı sürdürmektedirler.

**BİLİNDİĞİ GİBİ,** bu iki devlet sınırları dahihilinde yaşamakta olan Türk-Müslüman azınlığı, bazı lehçe ve şive farklılıklarını öne sürerek daha küçük gruplara bölmek amacıyla yılllarca sistemli bir politika takip etmişler ve bunların arasındaki dil, din ve kültür bütünlüğü koparmaya çalışmışlardır. Bu meyanda dil faktörünü ileri sürerek Müslüman-Pomak Türklerini "Bulgar" ve "-Grek" olarak göstermeden de geri kalmamışlardır. Fakat bu insan topluluğunun milliyetini tayîn hususunda dilin kâfî bir delil olmadığı herkesçe malûm bir hakikattir. Her şeyden önce, bu halk topluluğunun kendi maşerî vicdanında vereceği hükmün kıymeti vardır. Pomaklar ise kendilerine Bulgarlara ve Rumlara çok az ve Türklüğe çok yakın hissettiklerini, büyük tazyikler altında bile Bulgarlaşmaya ve Rumlaşmaya yanaşmamak ve ölüm tehlikesine rağmen birçok defalar gizlice Anavatan Türkiye'ye sığınmak suretiyle ispat etmişlerdir.

**TÜRKLER,** Balkanlardaki bütün azınlıklara ve milletlere din, dil ve çeşit hürriyeti vermişlerdir. Şayet öne sürülen iddialar gerçek olsaydı, Balkanlardaki milletler ve azınlıklar benliklerini günümüze kadar muhafaza etmeyi başaramazlar ve ayrı millet olarak varlıklarını devam ettiremezlerdi.

Bu konuda 1930'larda Sofya'da yayınlanan "Rehber" gazetesinin açıklaması çok ilginçtir. Açıklamada şu satırlara yer verilmektedir: "Ortada büyük şahit olan tarih gösteriyor ki, Türkler, Balkanlara İslâmiyet'i neşir etmek (yaymak) için girmemişlerdir. Türklerin Balkanlara ve Avrupa'ya akınları sırf siyasi bir hareket-tir. Müslüman olan Türkler girdikleri ve kaldıkları yerlerde yaşayan milletleri ne cebren ve ne de tedricen temsil etmeği akıllarından bile geçirmemiş oldukları herkesçe bilinen bir hakikattir... Türkler Bulgarların ne kiliselerine, ne lisan ve ne de milletlerine dokunmamışlardır. Buna yalnız tarih değil, bu gün cihanda Bulgar milletinin mevcudiyeti şahididir..."

**ASLINDA** "Pomakları cebren İslâma idhal (dahil) edildikleri iddiası yanlış bir nazariye, çürük bir safsatadır. Eğer Türkler Balkanlarda böyle bir siyaset takip etmiş olsaydılar evvella İstanbul'un dibinden başlayarak Tuna'ya kadar yayılmış temiz Türk kanı taşıyan, Türkçe'den başka dil bilmeyen Gagavuzları İslâmiyete idhal (dahil) ederdi. Şüphesizdir ki, dili, ırkı bir olan Gagavuzları Müslüman yapmak, dili, dinî, ırkı ve kültürü ayrı olan Bulgarları Müslüman yapmaktan çok daha kolay olurdu. Yani Türkler Balkanlarda beş asır devam eden hakimiyetleri döneminde hiçbir vakit teması olan toplumları kültür açısından bütünleştirmek veya asimile etmek teşebbüsünde bulunmamışlar, aksine onlara her çeşit hürriyeti sağlamışlardır. Hatta, Türkler, Bulgarları ve Yunanların dinî esaretinden ve millî eritme politikasından korumak için büyük hizmet ve fekakârlıklar yapmışlardır. Bu da Türklerin diğer milletlere karşı hoşgörülü politikasının ve davranışının bir göstergesidir. Bu gerçeği akıl ve gözleri şovenizm ile köreltilmişlerin dışında herkesin görmesi mümkündür.

Bulgarların "Müslüman Bulgarlar", Yunanların "Müslüman Grekler" olduklarını iddia ettikleri Pomak Türkleri öz ve öz Türk'tür. Onlar Ortaasya'dan Kuzey göç yolunu (Hazar Denizi, Kara Denizin kuzeyini) takip ederek Ukrayna ile Besarabya'ya giden, buradan da XI. asırda Balkanlara inen Peçenekler'in yardımı ile 1034'ten itibaren Rodoplar, Batı Trakya, Pirin ve Vardar Makedonya'sını hakimiyetleri altına alan Kıpçakların veya Avrupalıların Kuman olarak adlandırdıkları kabilelerin torunlarıdır.

***Ardino'ya bağlı Diyamandovo köyünden Nazmi Molla ve komşuları Ardino'nun Sesi sayfalarından Prof. Dr. Hüseyin Memişoğlu ve onun "Balkanlarda Pomak Türkleri" kitabı hakkında bilgi vermemizi istediler. Bize göre, okuyucularımızı biraz olsun aydınlatmanın mutluluğunu bu denli yaşamak güzel bir şey...***

***Gazetemizin gelecek sayılarında, tarihi gerçeğe açıklık getiren ve konuyla ilgili komik iddialara cevap veren Prof. Dr. Hüseyin Memişoğlu'nun kitabından Pomak Türklerinin tarihi geçmişine dair sunumlara yer vereceğiz. Söz!***

KARDEŞ NİLÜFER'DE

# 10.YILINDA NİLÜFER BELEDİYESPOR KULÜBÜ

Başkanlığını yaptığım Nilüfer Belediyespor Kulübü faaliyetlerini ve genel bir süreci sizlerle paylaşmak istiyorum. Hemen belirteyim; eksiklerimizin kendimize, güzelliklerin ise insanlarımıza ait olduğunu. Nilüfer Belediyespor Kulübü, 4 Ağustos1999 tarihinde Nilüfer Belediye Başkanımız Sayın Mustafa BOZBEY ve 17 meclis üyesinin girişimi ile Nilüfer halkına ve genç kuşaklara "spor yapma" bilinci kazandırılması ve bunu bir yaşam kültürü haline getirilmesini sağlamak için gerekli sportif sosyal ve kültürel etkinliklerde bulunmak amacıyla kurulmuştur.



*Nilüfer Belediyespor Tesisi*

Nilüfer Belediyespor Kulübümüzün **sportif branşlardaki amacı:**

• Çocuklarımıza; insan sağlığı için temel etkinlik olan 'spor yapma' bilincinin, bir ömür boyu uygulanacak bir



kültür olarak anlaşılmasını/içselleştirilmesini sağlamak.

• Çocuklarımız sportif etkinliklerin fiziksel kazanımlarının yanında, psikolojik ve sosyolojik yönden; iletişim, sosyalleşme, saygı görme/gösterme gibi birlikte yaşama ve iş yapma becerilerinin gelişmesini sağlamak.

• Yetenekli gençlerimizi; ülkemizin güzel geleneklerine, sporun evrensel boyutlarındaki sevgi, barış, kardeşlik ve Fair Play (dürüst oyun) ilkelerine bağlı, gençler olarak ülkemiz sporuna kazandırmaktır.

**Sportif yarışma branşları:** yüzme, hentbol, voleybol, basketbol, atletizm, masa tenisi, halk oyunları, briç, kayak, zihinsel engelliler, bowling bocce dart ve tenis.

Nilüfer Belediyespor her yılbaşında planlanan ve geleneksel hale gelen **sosyal ve sportif etkinlikler** düzenlemektedir. Bu organizasyonlar Nilüfer İlçesinde spor sevgisini ve spor kültürünü geliştirmek, yaygınlaştırmak amacı ile yapılmaktadır. Nilüfer Belediyesi çalışanlarını ve gençlerimizi spor yapma kültürünü aşılamaya, teşvik etmeye yöneliktir. Bu organizasyonların içinde Nilüfer Spor Şenliği, Yaz Okulları, İlköğretim Futbol Ligi organizasyonları, Cumhuriyet Haftası spor etkinlikleri; konunun önemi ve gençlerimizin potansiyeli nedeniyle özel önem arz etmektedirler.

**Kısaca,** Nilüfer Belediyespor Kulübü 12 sportif şubesinde bulunan 817 lisanslı 585 civarında ise altyapı oyuncusuna varan sporcusu ve altyapıları ile her sezon 366 maç oynayan büyük bir kulüp kapasitesine sahiptir. Bütün bu çalışmaları çok değerli 25 kişilik teknik sorumlu, antrenör ve eğitici kadroları ile yürütmektedir. Nilüfer Belediyespor Kulübü her yılbaşında planladığı sosyal ve sportif organizasyonlar ve branşlarla yaklaşık 25 bin kişiyi spor etkinliklerine katmaktadır. Ayrıca üç spor merkezlerimizde her yıl 5 bin kişinin katıldığı aerobik, fitness, pilates ve ağırlık antrenmanları çalışmaları yapılmaktadır.

**Naci KALE**
**Nilüfer Belediyespor**
**Kulübü Yönetim Kurulu Başkanı**

# YAŞAM BOYU SPOR KÜLTÜRÜ

Yaşamda hareket kaçınılmaz bir süreçtir. Günümüzde yaşantısında ise hayatımızın tüm evrelerini makinalar elde etmiş fiziksel hareketlilik sınırlandırılmıştır. Örneğin, bulaşık makinası, mikser, çamaşır makinası, mutfak robotu vs. Bu da dolayısıyla hareketsizliğe yol açmaktadır. Her yeni gün teknoloji yeni makinalarla geliştirilmekte ve insanlarımız da rahat edebilmek için bunları satın alma yarışına girmektedirler. Halbuki eski insanlar herşeyi el emeğiyle yaptıkları için şimdikilerine nazaran daha güçlü, kasları daha gelişmiş ve fiziksel olarak da daha dinçtirler. Hani derler ya eski toprak diye. Hareketsizlikler çeşitli hastalık gruplarına yol açmaktadır.

Avrupa ülkelerine baktığımız zaman, akşamları ve hafta sonlarında ise sabahları kadın-erkek ve yaşlı-genç her yaş ve cinsiyetteki insanları eşofmanlar sırtlarında koşu yaparken görmek mümkündür. Sokaklarda daha çok da kırsal bölgelerde bisiklet kullanan yaşlı insanları görmek dahi mümkündür.

Yukarıdaki duruma örnek yaşadığımız şehir olan NİLÜFER'de yaşam boyu spor kültürü



altyapısını oluşturan futbol sahaları, koşu yolları, aletli cimnastik alanları ile Nilüfer Belediyesi haftanın her günü çeşitli sağlıklı yaşam alanlarında hayat bulmakta ve insanımıza bu kültürü aşılamaktadır.

Uzmanlar tarafından yapılan araştırmaya göre spor yapanların iş yerlerindeki başarılarında olumlu yönde bir fark olduğu çeşitli bilimsel verilerle kanıtlanmıştır.

**Yaşam boyu sporun temel amaçları:**

• Vücudu hastalıklara karşı korumak.
• Dinç ve mutlu olmak.
• Vücuttaki fazla enerjinin doğal olarak atılarak şişmanlamanın önüne geçmek.
• Yaşlanma ve yaşlanmanın beraberinde getirmiş olduğu belirtileri aza indirgemek.
• Solunum ve dolaşım sistemlerini düzenlemek.
• Sosyal kaynaşmayı ve birlik beraberliği sağlamak.
• Kalbi kuvvetlendirmek.
• Kalbin organizmaya pompaladığı kan miktarında artış sağlamak.
• Kalbin beslenmesini sağlayan kılcal damarları geliştirmek.

Spor çocuklarımızın sosyal, ruhsal ve bedensel gelişimlerine büyük katkıda bulunur. Bireysel sporlar özgüveni geliştirirken takım sporları ise paylaşmayı ve yardımlaşmayı geliştirir. Sporda yarışma amacının dışında sağlığı koruma düşüncesi yer almalıdır. Fiziksel uygunluk için yarış sporcusu olmak gerekmez. Bu nedenle de kendimiz için en uygun sporu seçerek onu düzenli bir şekilde ve benimseyerek devam ettirmemiz gerekmektedir.

Spor hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olmalıdır.

**Adem YAKINCI**
**Nilüfer Belediyespor Kulübü Sosyal ve Sportif Etkinlikler Sorumlusu**

# ТАЙНИТЕ НА РОДОПСКОТО ДЪЛГОЛЕТИЕ

Мехмед Ахмед от ардинското село Млечино скоро навърши 96 години и е един от най-възрастните жители в общината. Дълголетникът живее в близкото село Голица и всеки петък извървява пеша пътя до джамията в Млечино, за да отправи молитва към Всевишния.

Дядо Мехмед, който през целия си трудов път се е занимавал със земеделие и животновъдство и сега пъргаво шета в градинката си. Засял е картофи, мисли да забоде и домати, и чушки за салатка. Пенсията му е 160 лева, но той не се оплаква. „Видяхме и по-лоши времена, такъв е животът“ - мъдро отсича, преживелият какво ли не родопчанин.

Най-голямото му богатство са децата, внуците и правнуците, които често го навестяват.

През 1996 година се сбъдва и голямата мечта на дядо Мехмед - отива на хаджилък в Мека.



Според него, тайната на дълголетието е в спокойния живот и във всекидневния физически труд. Той е убеден и в генетичната предразположеност на родопчанина към дълголетие.

Друга причина за дългия живот в Родопа планина със сигурност е здравословното хранене. Дядо Мехмед не обича пържено, предпочита печените и варени ястия; вместо вода пие краве мляко; никога не е пушил и не е употребявал алкохол.

Дълголетникът дори не подозира, но практикува нископланински туризъм, който е най-полезният. Условията на живот тук налагат много движения.

Ведрото настроение, вярата и волята са еликсирът за родопското дълголетие, твърди възрастният планинец.

*Текст и снимка*
***Гюнер ШЮКРИ***

## *Кметът на Млечино Хидает Мустафа Али:*

# ПАРИ НЯМА, ДЕЙСТВАМЕ!

## НО МЕ Е СТРАХ ХОРАТА ДА НЕ ТРЪГНАТ ДА КРАДАТ, ПРИТИСНАТИ ОТ КРИЗАТА

***- Пристигащите или заминаващите са повече, г-н Али? Район Млечино е огромен, но и той ли застрашен от обезлюдяване?***

- Обезлюдяване е силно казано. Хора е имало и винаги ще има тук. Но в интерес на истината - напускат. Пътуват, защото в чужбина възможностите им са по-големи, стига някой първоначално да ги поеме и покаже работата в чуждата държава. Знаете, че нашите хора са работливи и честни. Печелят лесно доверие.

***- Как се отразява сегашната криза в Млечински район? С какво предимно се занимавате тук по принцип?***

- Опасявам се, че хората, обикновените хора, ще започнат да крадат. Защото човек като няма какво да яде, той е принуден да краде. При мен идват хора, които са работили по строителни обекти из страната. Работили са в София, но не са им дали възнаграждението. Някои заминаха във Варна, но и там се сблъсквали със същите проблеми. Много от бизнесмените, които тук ги наричат „фирмерите“, лъжат хората.



***- Тези машини на площада на кметството ли са, нещо ново ли се строи в селото?***

- Строи се, но не в центъра, а в съседните махали. Имаме отпуснати малко средства - около 40 хиляди лева, с които ще асфалтираме пътя за село Голица, и ще баластрираме пътя за махала Карабаш.

Имахме готов проект за водопровод, който още миналата година бе защитен и вече бе избран изпълнител, парите бяха осигурени, но за съжаление новото правителство на Бойко Борисов категорично спря средствата, без въобще да се интересува от този наш много голям проблем с водата тук в района.

Имахме сериозен проблем и с медицинско лице в Млечино, но от Пловдив доброволно пристигна доктор, който се грижи за здравето на хората.

Открихме официално местното читалище. Всяка година на 24 декември провеждаме възпоменателен митинг-мевлид в памет на жертвите от т.нар. възродителен процес.

Ситуацията обаче не е много розова, има криза, повечето семейства се издържат с продажба на прясно мляко. Който успява, заминава в чужбина. Ние от своя страна, помагаме с каквото можем. Това е начинът ни на живот тук, в село Млечино.

# СИНДИКАТИТЕ СА ЗА МОДЕРЕН, „ТВОРЧЕСКИ“ КАПИТАЛИЗЪМ

## За КНСБ, за солидарността

КНСБ е доброволна гражданска организация за защита на социални и икономически интереси на своите стотици хиляди членове от всички браншове на стопанския и публичен сектор на обществения живот. Сложните взаимоотношения на труда и капитала в пазарното общество са немислими без присъствието на синдикати. Особено сега, в условията на световна икономическа криза, когато броя на освобождаваните от работа нараства ежедневно, когато е немислимо увеличаването на заплати в реалния и публичния сектор и съответно намалява покупателната способност на населението, ролята на гражданските организации изпъква неимоверно.

В същото време, на преден план излиза термина „творчески капитализъм“, лансиран от Бил Гейтс - основателя на „Микрософт“, с който се предлага на производствено-търговските компании да осигурят достъп на хората с по-ниска покупателна възможност до необходимите им стоки и услуги, като влезнат в „бедни“ пазари с по-бедни купувачи, като си гарантират по-незначителни, но трайни печалби. Има показателни примери за това - в началото на Милениума, в Кения един мобилен оператор по подходящ начин обслужва хората с малък доход, като таксува разговорите на секунда, а не на минута и очаквайки 400 хил. абонати, достига 10 млн. души. Компанията печели доверието на хората и инкасира също и търговска печалба. Въпрос на престиж е да работиш в такава компания, тъй като човешката природа има две движещи сили: личния интерес и грижата за другите. Първият фактор движи стопанската инициатива, вторият - човешката солидарност.

## За икономическата ситуация днес

Финансовата криза ограничи кредитирането от банките на лични-



Инж. Азиз МУРАД

те и фирмени потребители, като в същото време голяма част от доходите на хората отиват за погасяването на вече получени кредити. Големите компании освобождават част от персонала си, а доста малки и средни фирми (предимно в строителния бранш) фалират. Този факт засяга сезонните и временни работници в строителството, наемани предимно от нашия регион. Остават незавършени многобройни строителни обекти, поради липса на евентуални купувачи или кредити за довършване. Това ограничава потреблението, респективно засяга вътрешната („дребната“) търговия. Намаляването на търговския оборот се отразява пряко на постъпленията от ДДС в държавния бюджет, като основно перо в приходната му част. Понеже сме отворена икономика, две трети от брутния вътрешен продукт го изнасяме, но повече внасяме (предимно суровини и материали), поради което търговския ни баланс през последните години е отрицателен.

***Таблица***

*(Източник - БНБ, www.stat.bg):*

| | Износ (стоки и услуги) % от БВП | Внос (стоки и услуги) % от БВП |
|---|---|---|
| 2006 | 64 | 83 |
| 2005 | 60.2 | 76.4 |
| 2004 | 57 | 68.5 |
| 2003 | 53.3 | 64.1 |
| 2002 | 51.5 | 59.9 |

## Но какво внасяме и изнасяме ние?

Докарваме руда, природен газ, нефт, ядрено гориво и ги изнасяме съответно като цветни и черни метали, бензин и ел. енергия, които в другите държави стават на краен потребителски продукт, носещ много повече принадена стойност, респективно ДДС. С нашият ел. ток и бензин, с нашите ламарини и тръби съседните ни държави задвижват машини, които произвеждат автомобили, кораби, модни дрехи и други потребителски стоки, което докарва на работещите там високи доходи. Става ясно, че не само трябва да изнасяме повече, а да изнасяме по-оскъпени, с повече добавена стойност стоки и услуги. Така например, произведените олово и цинк в ОЦК - Кърджали, да се превръщат тук в България на автомобилни компоненти, а произведената в „Марица изток“ ел. енергия да захранва повече наши предприятия за производство на висококачествени и конкурентоспособни стоки. Индиректно това ще повиши доходите на хората, които ще работят в растящата ни икономика.

Разковничето е в превръщането на националната ни икономика от износител на суровини, материали и полуфабрикати в икономика на крайните продукти.

## За т. нар. “творчески капитализъм”

Не бива да се чакат само държавата и неправителствените организации да оказват помощ на по-бедните. Бизнесът трябва да насочи технологичния си напредък към по-бедните слоеве. Разбира се, фирмите ще искат нещо в замяна. Показателен е примерът по-горе с Кения - печелиш от оборот, а не от високи цени на услугата, като същевременно може да отделиш пари за благотворителност.

***Инж. Азиз МУРАД***

*Председател на Общинския синдикат на българските учители*

# МЛАДИТЕ ОГНЕБОРЦИ ОТ БЯЛ ИЗВОР ОТНОВО ОБЩИНСКИ ПЪРВЕНЦИ

**От 1999 г. в живота на подрастващите от община Ардино намира място полезна извънкласна инициатива - движението на младежките противопожарни отряди „Млад огнеборец“. Тази форма на обучение има за цел да възпитава и създава у младежите желание, готовност и умения за правилни действия за самосъхранение и оказване на помощ на населението при възникване на пожари, бедствия и аварии. Тя е аналог на младежките противопожарни формирования в развитите европейски страни.**

**Младите огнеборци (12 - 16 г.) преминават теоретична и практическа подготовка в областта на пожарната безопасност и действията в кризисни ситуации, провеждат тренировъчна и спортно-състезателна дейност в две дисциплини: „Бойно разгръщане на състезателна пътека“ и „400 м щафетно бягане с препятствия“.**

**В продължение на няколко месеца децата съчетават обучение и забавление и придобиват полезни умения да се грижат за своята безопасност и за безопасността на другите.**

**Като завършек на подготовката и проверка на придобитите умения на 30 април в Ардино бяха проведени общинските състезания. В тях участие взеха четири отряда от СОУ „Христо Смирненски“ - с. Бял извор, СОУ „Васил Левски“ - Ардино, ОУ „Отец Паисий“ - с. Жълтуша и ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - с. Падина. Младите огнеборци демонстрираха майсторство и умения и в двете дисциплини.**

**Победител в състезанията стана трикратният участник в републиканските състезания отбор на СОУ „Христо Смирненски“ - Бял извор, с 1029 точки, втори се класира отборът на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - Падина, с 1018 точки, само с 4 точки разлика след втория на трета позиция се нареди отборът на СОУ „Васил Левски“ - Ардино, а четвърти, с 986 точки, се класира отборът на ОУ „Отец Паисий“ - Жълтуша.**

**Участниците в състезанията бяха отличени с колективни и индивидуални награди и грамоти.**

**Победителят от общинския етап ще представи община Ардино на областните състезания в Кърджали.**















## БЛАГИ ДУМИ





**Изказвам благодарност на всички абитуриенти от Ардино и Бял извор, които взеха активно участие в залесителните инициативи, организирани през Априлската седмица на гората. Пожелавам им много здраве, борбеност, продължаване на образованието си в университети и професионални успехи в живота.**

***Веселин АНГЕЛОВ,***
***директор на Държавно горско стопанство - Ардино***







***Абитуриентите от гимназиите в Ардино и Бял извор засадиха едроразмерни фиданки от бяла бреза, сребролистна липа и зелена дуглазка.***

## ПРОТИВОПОЖАРНИ ПРАВИЛА

# ПЛАМЪКЪТ СЕ ДВИЖИ ПО-БЪРЗО ОТ ХОРАТА

С настъпване на пролетта и повишаване на дневните температури започва пролетното почистване и пожароопасния сезон за горския фонд. През този период, благоприятен от топлото време и леките превалявания, израства значителна тревна растителност. Това създава условия, след изсъхването да възникнат пожари, причинени от небрежно или умишлено запалване на суха трева или други горими отпадъци.

Настъпващото засушаване и затопляне носят висок риск за прерастване в горски и полски пожари и будят основателна тревога сред огнеборците и сред гражданите.

Потенциални причинители на горски пожари могат да се окажат всички, които по един или друг повод палят открит огън в близост до горския фонд. Какво губим с унищожаването на горите? Всички знаем, че губим влага, чист въздух, място за отдих, красота.

Добре е знаем и помним някои правила, при спазването им ще опазим собствеността си и горите от пожари:

- Да не пристъпваме към палене на слогове, поляни и крайпътни ивици, без да вземем мерки, които гарантират, че запалването няма да прерасне в пожар.
- Да не палим огън на открито във ветровито време, защото то способства за бързото разпространение на пожара и това е особено страшно, ако е в близост до горски масив.
- Не оставяйте огън без контрол - възможно е да изгорите ваше или на съседи имущество.
- Не забравяйте: пламъкът се движи по-бързо от хората.
- Трябва да сме внимателни, когато палим огън и в селските дворове. То също крие сериозна опасност, поради плътното застрояване в граничещите със съседите места.
- Да не палим огън в междублоковите пространства, където са паркирани автомобили, както и в близост до бензиностанции и газстанции, складове за леснозапалими и горими течности.
- Хвърлянето на неизгасени цигари през прозорците на вашите автомобили е най-честата причина за пожарите покрай пътищата.
- При забелязване на признаци на пожар, ***обадете се незабавно на телефон 160 или 112.*** Това ще помогне за бързо овладяване на стихията.

# НЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЯТА В РОДОПИТЕ

В последния ден на м. април населението от Бял извор и съседните села се събраха в селския мегдан на възпоменателен митинг-мевлид в памет на Кязим Ибрахим Паша, безмилостно убит през 1972-а, когато диктаторският режим осъществява нарочената фаза на т.нар. възродителен процес. На митинга, организиран от Ардинския общински съвет на Движението за права и свободи, участваха народните представители Ремзи Осман и Неджми Али, областният лидер на ДПС и кмет на община Джебел Бахри Юмер, кметът на община Кърджали инж. Хасан Азиз, синът на Кязим Ибрахим Паша. Тук бяха кметове на населени места и гости от различни места на областта.

Домакини на традиционното събитие бяха кметът на община Ардино и председател на Общинския съвет на ДПС Ресми Мурад и Зехни Емин, кмет на Бял извор.

След кратката фолклорна програма, Ресми Мурад сърдечно поздрави жителите и гостите, уважили демократичното събитие, посветено на Кязим Ибрахим Паша, достоен и незабравим борец за човешки права и свободи. Ораторът заостри вниманието на слушателите към проблема с днешна дата - икономическата дискриминация на общините в Кърджалийско. Десетте спрени проекти само на община Ардино автоматически засяга стотици хора в Ардинско, лишава ги от инфраструктура и нормални условия за живот.

На свой ред народният представител Ремзи Осман оповести, че до броени дни ДПС ще сезира Европейския съд по правата на човека за спрените проекти в Кърджалийска област, което е проява на икономическа дискриминация от страна на управляващите по отношение на населението. В нарочен документ по проблема ще уведомим и Комитета на регионите към Съвета на Европейския съюз, Европейската комисия, Европейския парламент, Европейския омбудсман. Зад този своеобразен протест застават 300 кметове, над 150 общински съветници, седемте общински кметове и председатели на общински съвети в Кърджалийска област. Досега не сме си позволявали да говорим за проблеми в страната ни в чужбина. Но в случая ние вече сме част от Европейския съюз, а спирането на проектите е пагубно за региона, заяви депутатът Ремзи Осман.















Гостите поднесоха венци и цветя пред чешмата-паметник на Кязим Ибрахим Паша в центъра на Бял извор.



## ВЪЗПОМЕНАТЕЛЕН МИТИНГ-МЕВЛИД В БЯЛ ИЗВОР

# КМЕТ И ВИПУСК 2010 СЕ СРЕЩАТ НА РОДОПСКИ ВРЪХ



Абитуриентите от двете гимназии в Ардино, заедно с кандидат-абитуриентите от следващия ешелон - учениците от XI-те класове, организираха туристически походи, за да опознаят красотите на Родопите. Водени от учителите Сезгин Байрамов и Бахтияр Ходжов те посетиха Дяволския мост, Орловите скали, Белите брези. Поредната им инициатива - прехода Ардино - Ахрянско изминаха с много настроение и усмивки. На върха край езерото кметът на общината Ресми Мурад се срещна и разговаря със зрелостниците от Випуск 2010. Той им пожела успешно дипломиране и реализиране на съкровените мечти и желания. Градоначалникът нагости екозрелостниците с вкусни кюфтета и кебапчета.

# "ЮНАК" Е НОВИЯТ ОБЛАСТЕН ШАМПИОН ПО ФУТБОЛ

Отборът на „Юнак" е новият областен първенец по футбол за мъже, два кръга преди края на първенството. Генчо Иванов, председател на Областния съвет на БФС, връчи купата на капитана на ардинския отбор Гюнер Бекир. Юнаците са недостижими и решихме сега да им дадем трофея, за да може ардинци да се порадват на успеха, заяви Г. Иванов.

Преди началото на мача с тима от Джебел, той се срещна с ръководството на община Ардино и клуба, за да уточнят изискванията за влизане в трета дивизия. Ръководството на „Юнак" реши тимът да участва в квалификациите за влизане във „В" група.

В надпреварата ще мерят сили отбори от Смолян, Хасково, Пловдив, Стара Загора, Сливен, Ямбол и Бургас. До 26 май ръководството на „Юнак" трябва да подаде заявка в Зоналния съвет на БФС в Пловдив. Квалификационният турнир ще се проведе между 1 и 10 юни.

Празникът на юнаците събра над 300 верни привърженици на едноименния стадион, които очакваха този момент от 14 години и бе най-посетеният мач от началото на сезона. Двубоят между „Юнак" и „Джебел" беше наблюдаван от кмета на община Ардино Ресми Мурад, неговите заместници, председателя на съдийската комисия към ОС на БФС Мюмюн Рамадан, президента на клуба Джейлян Муталибов. Осигурили вече първото си място, момчетата на Ферди Велиев претърпяха първата си загуба в първенството от коравия тим на „Джебел" с 0:1, въпреки че гостите около 25 минути играха с 10 души. Зия Юсеин стана автор на единственото попадение още в началото на срещата. В 20-ата минута играч на „Юнак" бе съборен в наказателното поле на гостите и главният рефер Димитър Андреев отсъди дузпа. Капитанът на ардинци Гюнер Бекир обаче не успя да изравни резултата от бялата точка.

*Юнаците са недостижими, заяви Генчо Иванов.*



*Кметът на община Ардино Ресми Мурад поздрави областните шампиони по футбол.*



Президентът на „Юнак" Джейлян Муталибов изрази огромно задоволство от спечелената шампионска трофей. Той сподели, че предстои да честват 60 години от създаването на футболния клуб, а отличието е дар за празника.

## КЛАСИРАНЕ

| | | |
|---|---|---|
| „Юнак" | 48-15 | 37 |
| „Искра" | 45-24 | 29 |
| „Джебел" | 39-29 | 29 |
| „Байкал" | 41-24 | 27 |
| „Върбица" | 33-18 | 26 |
| „Здравец" | 27-29 | 23 |
| „Мост" | 32-26 | 20 |
| „Перперикон" | 32-28 | 19 |
| „Орел" | 13-71 | 3 |
| „Род. сокол" | 10-66 | 0 |

Ардински глас
e-mail: ard_glas@abv.bg
Главен редактор: Саффет Ерен
GSM - 0889301592
Редакционен съвет: Ресми Мурад, Айдън Серкан, Неджми Ходжов
ОБЩИНСКОТО ИЗДАНИЕ СЕ РАЗПРОСТРАНЯВА БЕЗПЛАТНО!
Предпечатна подготовка и печат: ИК „Неделник" - София
Адрес на редакцията: 6750 Ардино, ул. „Бели брези" № 29, тел.: 03651/ 40 34, 42 38